

9.Sınıf Türk Dili ve Edebiyatı 1.Dönem 2.Yazılı Soruları A Grubu

1. "Hep birden buraya geldiğimiz günü hiç unutmam. Savankul'un traktörle ilk geliyordu bu.Bütün sonbahar ve kış ırmağın öte yakasındaki bir köye traktör sürücüleri kursuna gitmişti. Traktörün ne biçim bir şey olduğundan haberimiz bile yoktu o zaman. Köy çok uzak olduğundan gece yarısına dek orada kaldığı için hem üzüldür hem de ona acırdım."

Yukarıdaki paragrafta hangi bakış açısı kullanılmıştır?

- A) ilahi bakış açısı
- B) kahraman anlatıcının bakış açısı
- C) Gözlemci anlatıcının bakış açısı
- D) Müşahit anlatıcının bakış açısı
- E) III. Şahıs anlatıcın bakış açısı

2. Tanzimat'a kadar Türk toplumunda onun yerini destanlar, efsaneler, mesneviler ve halk hikayeleriyle masallar tutmuştur. Bir edebiyat türü olarak bize Tanzimat'tan sonra Batıdan gelmiş, tir, ilk örnekler de Ahmet Mithat Efendi(Letaif-i Rivayet) ve Sami Paşazade Sezai'nin eserleridir..

Bu parçada sözü edilen edebiyat türü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Hikâye B) Tiyatro C)Gezi D) Anı E) Roman

3. Aşağıdakilerden hangisinde bir **bilgi yanlış** vardır?

- A) Ömer Seyfettin'in öykülerinin çoğunda olaylar serim, düğüm, çözüm bölümlerine uygun şekilde anlatılmıştır.
- B) Durum öykülerinde günlük yaşamın çıradan bir kesiti anlatılır.
- C) Divan edebiyatında modern öykü ihtiyacını mesneviler karşılıyordu.
- D) Türk edebiyatında Batılı anlamda ilk öyküler Tanzimat döneminde yazılmıştır.
- E) Olay öyküsünün kurucusu olarak Çehov kabul edilir.

4. Öykü türünün ilk örneğini veren sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Boccacio
- B) Çehov
- C) Aisopos
- D) La Fontaine
- E) Guy de Maupassant

5. Alaca karanlık gittikçe koyulaştı. Arkalarında, aşağıdaki ağaçların arasında bir sis, vadinin soluk sınırları üzerine serildi. Yıldızlar belirmesine rağmen gökyüzü berraktı. Yükselmekte olan ay batıya doğru ilerliyordu. Kayalık tepelerin etekleri gölgeler nedeniyle simsiyahtı. İzleri takip etmek artık çok güç olduğundan hızları azalmıştı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden faydalanılmıştır?

- A) Öyküleme – karşılaştırma
- B) Betimleme – öyküleme
- C) Karşılaştırma – betimleme
- D) Tartışma – açıklama
- E) Benzetme – tartışma

6. Yorulmuşum; canım, su, yeşil erik, soğuk ayran istiyor. Bir ağaç gölgesine oturuyorum. Yürüdüğüm yerden bir iki başak koparıp avucumda ufalıyorum. Taneler kabuktan kurtulup biriktikçe içime bir sevinçtir doluyor. Bir heyecan işte. Üfleyip sapı samanı ayırıyorum. İşte bir avuç buğday tanesi! Sıcak, dolgun, sarışın. Eğilip kokluyorum. Ne var bunda acaba? İnsanoğlunun kaç bin yıllık dostu! Toprak bir, buğday iki. Birkaçını ağızma atıp çiğniyorum; nasıl da lezzetli,

Bu parçada aşağıdaki duyulardan hangisine yer verilmemiştir?

- A) Görme B) Tatma C) Koklama
- D) Dokunma E) İşitme

7. Aşağıda verilen cümlelerin hangisinde bir yazım yanlış **yapılmamıştır**?

- A) Yardım istemese de düştüğü yerden kalkacak gücü kalmamış olacak ki öylece duruyordu.
 - B) Yardım istemese de düştüğü yerden kalkacak gücü kalmamış olacak ki öylece duruyordu.
 - C) Yardım istemesede düştüğü yerden kalkacak gücü kalmamış olacak ki öylece duruyordu.
 - D) Yardım istemese de düştüğü yerden kalkacak gücü kalmamış olacak ki öylece duruyordu.
 - E) Yardım istemese de düştüğü yerden kalkacak gücü kalmamış olacak ki öylece duruyordu.
8. Kadınlar benden korkuyor mu () neden hiçbiri sağlık ocağına gelmiyor () dedi () Seni dinlerler muhtar () çocukları da alıp gelsinler.

Bu cümlede ayraçlarla () belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,) (,) (,) (,)
- B) (,) (?) (,) (,)
- C) (,) (,) (,) (,)
- D) (?) (?) (,) (,)
- E) (,) (,) (,) (,)

9. (I) Kimi şairler şiirlerinde, "dize kırma" diye adlandırılan bir tekniğe başvuruyor. (II) Cümleleri dizinin ortasında bitiriyor ve yeni cümleye başlıyorlar. (III) Şiirde, dönem dönem yeni tekniklerin ortaya çıkması elbette sevindirici bir durum. (IV) Çoğunlukla genç şairlerin kullandığı bu teknik, imgelerle dolu modern şiirin açılımlarından biri aslında. (V) Böylelikle, şiiri dizelerle okumaya şartlanmış okurun zihni, bütünleyici okumalara, farklı çağrışımlara açık hale geliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Yanılmaktan, hele hele yanılıp haksızlık yapmaktan çok korkarım. Bu sebepten, eleştiri yazılarımı kaleme alırken çok uğraşırım. Ele aldığım eseri dikkatlice okur, titizlikle inceler ve onunla ilgili yazılmış tüm değerlendirmeleri toplarım. Yazımı yazmaya başlamadan önce gerekirse yapıtın yazarıyla da konuşurum. Eleştiri yazısını bitirdikten sonrası daha zordur benim için. Yazdıklarımı yüzlerce kez okuyup düzeltirim.

Bu parçanın yazarını aşağıdakilerin hangisi en iyi tanımlar?

- A) Yanlış anlaşılmdan çekinen
- B) Eleştirilerini titizlikle kaleme alan
- C) Yapıtların değerini kendi başına belirleyen
- D) Nitelikli eleştiri yapamayan
- E) Yaptığı işten zevk almayan

11. I. Olmuş ya da olabilecek olayları anlatır.

II. Derin karakter tahlilleri yoktur.

III. Romana göre daha kısa bir türdür.

IV. Hikâyede kişi kadrosu geniştir.

V. Öykünün öğeleri arasında olay, zaman ve mekân yer alır.

Yukarıda hikâye (öykü) hakkında verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. "Mendil Altında" eserinin yazarı ve hikâye türü hangi şıkta doğru olarak verilmiştir?

- A) Memduh Şevket Esendal- Maupassant Tarzı
- B) Sait Faik Abasıyanık-Çehov Tarzı
- C) Ömer Seyfettin-Maupassant Tarzı
- D) Memduh Şevket Esendal- Çehov Tarzı
- E) Sait Faik Abasıyanık-Maupassant Tarzı

13. Kimi yazarlar hikâyelerinde tek olay bile anlatmadan hikâyeyi bitirirler. Olayın küçük bir kısmındaki anlık bir hal, bu tür

hikâyelerin temelini oluşturur. Bizim edebiyatımızda da olay yerine durumları anlatan hikâyelerin örnekleri vardır. Mahalle Kahvesi ve Şahmerdan, bu tür hikâyelerin en iyi örneklerindendir.

Parçada sözü edilen hikâye tarzının en iyi örneklerini aşağıdaki hangi yazarda görebiliriz?

- A) Ömer Seyfettin B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Sabahattin Kudret Aksal D) Halit Ziya Uşaklıgil
E) Sait Faik Abasıyanık

14. Hikâye ile ilgili olarak verilen aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Gerçekleşmiş ya da gerçekleşebilecek olayların kısa şekilde anlatıldığı yazı türüdür.
B) Halk edebiyatımızda örneği olmayan hikâye, ilk kez Tanzimat döneminde edebiyatımıza girmiştir.
C) Dünya edebiyatında İtalyan yazar Boccaccio'nun Decameron öyküleri bu türün ilk örnekleri sayılır.
D) Olay, kişiler, zaman ve mekân hikâyenin en önemli öğeleridir.
E) Ağır basan ögenin olay olduğu hikâyelere Maupassant tarzı hikâye denir.

15. “ İnsanlarla bağdaşmak için filancanın bir denizaltıya atlayıp Kuzey Kutbu'na gittiğini, geride kalan sevgilinin acı haykırılarıyla kendisini bir kuleden aşağıya attığını yazmaya ne gerek var? Bunlar hep gerçekte olmayan sahte davranışlar. Yazılan konular sade olmalı. Yazar, cıvıldaayan kuş değildir. Hikâyelerimi kılı kırk yarmadan, uzun tasvirlerle kaçmadan gösteriştan uzak yazıyorum ben.” diyen sanatçı kimdir ve sanatçının hangi hikâye türünde yazdığı söylenebilir?

- A) Maupassant – Olay hikâyesi
B) Çehov –Durum hikâyesi
C) Sait Faik - Olay hikâyesi
D) Ömer Seyfettin- Durum hikâyesi
E) Memduh Şevket- Olay hikâyesi

16. Olayın ağır bastığı bu öykülerde olayın akışıyla olayın zamanı arasında düzenli bir bağ vardır. Okuyucu bir gerilim içerisinde tutulduktan sonra aşamalı bir biçimde çözüm bölümünde bu gerilim giderilir.

Aşağıdaki yazarlardan hangisi bu parçada sözü edilen öykü türünde eser vermemiştir?

- A) Sabahattin Ali B) Memduh Şevket Esendal
C) Ömer Seyfettin D) Fakir Baykurt E) Refik Halit Karay

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelimelerden hangisi yapısına göre basit değildir?

- A) İçeriye baktığı zaman yüzünde derin bir merhamet ifadesi belirdi.
B) Benzi şarardı, gözleri buğulandı, dudakları ağlayacakmış gibi büküldü.
C) İki kadın gerçekten de çok feci bir manzara karşısındaydılar.
D) Zaman zaman soğuktan morarmış dudakları aralanıyor, titriyordu.
E) Hareketsiz gözlerinde acayip bir bakış vardı.

18. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelime yapıcı ötekilerden farklıdır?

- A) Bu, batmaya başlayan güneşin evimize tam karşıdan vurduğu andır.
B) Cephedeki kabartmalar daha canlı, daha belirli bir hal alır.
C) Bu evin kapısındaki sundurmanın üzerine taş bir balkon kondurmuşlardı.
D) Hallerinden ve gıyınışlarından, hepsinin hali vakti yerinde, asil aile kızları olduğu belliydi.
E) Bu balkondan içeriye bakılınca çok güzel döşenmiş bir oda görülmekteydi.

19. Ben sana mecburum bilemezsin

Adını mih gibi aklımda tutuyorum

Yukarıda altı çizili kelimelerin yapısı sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Türemiş-birleşik-basit
B) Basit-türemiş-birleşik
C) Basit-birleşik-basit
D) Türemiş-türemiş-birleşik
E) Birleşik-birleşik-basit

20. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili kelimelerden hangisi yapı bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Havalı olur diye düşünmüştüm.
B) Sence elindeki şey neydi?
C) Bu serserinin kim olduğunu öğrenmeliyiz.
D) Çek şu kırlı ellerini üstümden.
E) Koşturma beni, üstüm müsait değil.

21. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde basit, türemiş, birleşik yapıli kelimeler kullanılmıştır?

- A) Lütfen bir daha el hareketi yapma.
B) Bu çevreci maymunu orada yakalayiverdim.
C) Tipleri çok korkutucu görünüyor.
D) Bunu söylemeniz çok önemliymiş.
E) Ufaklık, seni yerlerden tanıyorum galiba.

22. Koca Ragıp Paşa, kütüphanesine gittiğinde rafların, kitapların toz içinde olduğunu görür ve görevliye:
"Aferin, senin kadar güvenilir bir adam daha görmedim. Sana teslim edilen kitaplara elini bile sürmemişsin!" der.

Bu parçada Koca Ragıp Paşa'nın kütüphane görevlisine söylediği sözle yaptığı sanat, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tariz B) Tevriye C) Tezat D) Hüsn-i talil E) Tecahül-i arif

23. Sansürlü, sıkıyönetim günlerinin birinde Hüseyin Cahit Yalçın, Ziya Gökalp ve beraberindekiler, Viranbag'da öğle yemeği yiyorlarmış. Bir ara Ziya Gökalp'in kızı Hürriyet ortadan kaybolmuş. Gökalp

kızını ortalıkta göremeyince başlamış seslenmeye:

- Hürriyet! Hürriyet!

Hüseyin Cahit, acı bir gülüşle çevresindekilere dönmüş:

Ziya Bey, hürriyetin kaybolduğunu ne çabuk fark etti! demiş.

Bu parçada, Hüseyin Cahit'in cümlesinde geçen "hürriyet" ve "ne çabuk" sözleriyle yapılan sanatlar, aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Tevriye, tariz B) Kişileştirme, benzetme C) Benzetme, telmih
D) Tenasüp, kinaye E) Tecahül-i arif, abartma

24. Köroğlu'nun sevdası var başında

Gümanı var şu gönlümün başında

Leyla'yı ararken dağlar başında

Mecnun'un aşkına giriftar oldum

Bu dörtlüğün son iki dizesinde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Tecahül-i arif B) Telmih C) Eğretilme D) Kişileştirme
E) Tevriye

25. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelime anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Burnumun üstünde bir sürü sivilce çıktı.
B) Masanın ayakları çabuk eskimiş.
C) Artık gözlük olmadan gözüm uzağı görmüyor.
D) Sabahleyin bir baş ağrısıyla uyandım.
E) Karın ağrısı olanlar bu durumda ne yapmalı?

Cevaplar:

1.B

2.A

3.E

4.A

5.B

6.E

7.A

8.A

9.C

10.B

11.D

12.D

13.E

14.B

15.B

16.B

17.A

18.E

19.C

20.B

21.B

22.A

23.A

24.B

25.B